

Exam. Code : 216704

Subject Code : 6001

M.A. Political Science Semester—IV

INDIAN POLITICAL THOUGHT

Paper—XVII

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

SECTION—A

Note :— Attempt any **SIX** questions in about **250** words each, carrying **4** marks.

1. Discuss basic Manu's theory of Coercive Authority (Danda).
2. Kautilya's views on the position of King.
3. Guru Nanak's ideas on women equality.
4. Political ideas of Guru Gobind Singh.
5. Gandhi's views on Non-Violence.
6. Social reforms and B.G. Tilak.
7. Caste and B.R. Ambedkar.
8. Lala Lajpat Rai's views on education.
9. M.N. Roy's ideas on individual freedom.
10. Nationalism and Aurobindo Ghosh.

SECTION—B

Note :—Attempt **ONE** question from each Unit in about **1000** words. Each carries **14** marks.

UNIT—I

1. Critically discuss the subject matter of Manusmriti.
2. What broad principles of Inter-state administration were advocated by Kautilya in his Arthashastra ?

UNIT—II

3. Discuss social and political ideas of Guru Nanak.
4. What were the objectives of J.P.'s call for 'Total Revolution' ?

UNIT—III

5. In Gandhi's experiment of *Satyagraha*, *ahimsa* was a crucial variable. Discuss.
6. Examine B.R. Ambedkar's views on social justice.

UNIT—IV

7. Elaborate Lala Lajpat Rai's ideas on nationalism.
8. Analyze Nehru's ideas on scientific nationalism.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ : ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕ ਅਥਾਰਟੀ (ਡੰਡਾ) ਦੇ ਮਨੂ (Manu) ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਰਾਜਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਪਰ ਕੋਟਿਲਿਯ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
3. ਮਹਿਲਾ ਬਰਾਬਰੀ ਉਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
4. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ।
5. ਗੈਰ-ਹਿੰਸਾ ਉਪਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
6. ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਬੀ. ਜੀ. ਤਿਲਕ।
7. ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ।
8. ਸਿੱਖਿਆ ਉਪਰ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
9. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਪਰ ਐਮ. ਐਨ. ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
10. ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਅਤੇ ਅਰਬਿੰਦੋ ਘੋਸ਼।

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ : ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਗਭਗ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ (Manusmriti) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2. ਕੋਟਿਲਿਯ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਕੁਲ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜੇ ਪੀ (J. P.) ਦੇ ਬੁਲਾਵੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੀ ?

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਿੱਚ, ਅਹਿੰਸਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪਦਾਰਥ ਸੀ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆ ਉਪਰ ਬੀ. ਐਚ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਪਰ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
8. ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਪਰ ਨੇਹਰੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।